

# XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

## ТРЕТА РЕДОВНА СЕСИЯ

### Стенографски дневникъ

НА

### 43. заседание.

Понеделникъ, 2 февруарий 1942 г.

(Открито въ 17 ч. 20 м.)

Председателствувалъ подпредседателъ Димитъръ Пешевъ. Секретари: Атанасъ Цвѣтковъ и Георги Михайловъ.

#### СЪДЪРЖАНИЕ:

|                                                  | Стр. |                                                    | Стр. |
|--------------------------------------------------|------|----------------------------------------------------|------|
| <b>Съобщения:</b>                                |      | 3. За разрешаването на управлението на държав-     |      |
| Отпуски . . . . .                                | 843  | нитъ мини да поеме задължение за доставки за       |      |
| Законопроекти . . . . .                          | 843  | нуждитъ на държавнитъ мини въ размѣръ на           |      |
| Предложение . . . . .                            | 843  | 100.000.000 л., платими въ повече отъ три бю-      |      |
| <b>По дневния редъ:</b>                          |      | джетни години (Първо четене) . . . . .             | 850  |
| Законопроекти: 1. За земеделско-стопанскитъ, ве- |      | 4. За ограничение производството на хлѣбъ отъ      |      |
| теринарно-медицинскитъ и горско-стопанскитъ      |      | фурни съ малкъ капацитетъ (Първо четене) . . . . . | 850  |
| опитни, изследователски и контролни учрежде-     |      | Говорилъ: Д. Христовъ . . . . .                    | 851  |
| ния при Министерството на земеделието и дър-     |      | 5. За измѣнение и допълнение на членове 14, 61,    |      |
| жавнитъ имоти (Второ четене) . . . . .           | 843  | 62, 75, 117, 118, 119, 120 отъ закона за минитъ    |      |
| 2. За задължително застраховане на земеделскитъ  |      | (Първо четене) . . . . .                           | 852  |
| култури срещу градушка (Второ четене) . . . . .  | 846  | Дневенъ редъ за следващото заседание . . . . .     | 853  |

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: (Звъни) При-  
съствуватъ нужниятъ брой народни представители.  
Обявявамъ заседанието за открито.

(Отсъствуватъ народнитъ представители: Александъръ Гатевъ, Александъръ Симовъ, Александъръ Цанковъ, д-ръ Василь Георгиевъ, Василь Велчевъ, Георги Свинаровъ, Георги Чалбуровъ, Георги Миковъ, д-ръ Георги Рафаиловъ, Георги Тодоровъ, Деню Чолаковъ, Димитъръ Арnaudовъ, Дончо Узуновъ, Иванъ п. Константиновъ, инж.-арх. Иванъ Гърковъ, Косю Аневъ, Маринъ Тюнджиевъ, Матю Колевъ, Милети Начовъ, Минчо Ковачевъ, Найдень Райновъ, Никола Генковъ, Панайотъ Станковъ, Петко Кършевъ, Петъръ Грънчаровъ, д-ръ Петъръ Шишковъ, Руси Мариновъ, Симеонъ Андреевъ, Сирко Станчевъ и Стоянъ Димовъ)

Имамъ да ви направя, г-да народни представители, следнитъ съобщения.

Разрешенъ е отпускъ на следнитъ г-да народни представители:

Александъръ Симовъ — 5 дни;  
Василь Чобановъ — 4 дни;  
Георги Рашковъ — 2 дена;  
Георги Кендеровъ — 1 день;  
Инж.-арх. Иванъ Гърковъ — 3 дни;  
Минчо Ковачевъ — 2 дена;  
Симеонъ Кировъ — 1 день, и  
Сирко Станчевъ — 2 дена.

Народниятъ представителъ г-нъ Симеонъ Андреевъ е поискалъ телеграфически да му бѣде разрешенъ 7-дневенъ отпускъ поради домашни причини. Предвидъ на това, че сѣщиятъ се е ползувалъ съ 15-дневенъ отпускъ, необходимо е съгласието на народното представителство.

Които г-да народни представители сѣ съгласни да се даде на народния представителъ Симеонъ Андреевъ 7-дневенъ отпускъ, моля, да вдигнатъ рѣзка. Мнозинство, Събранието приема.

Постѣпило е отъ Министерството на външнитъ работи и изповѣданията проекторешение за одобрение подписания въ София на 16 декемврий 1941 г. договоръ между България и Германия за избѣгване на двойното облагане въ областта на данъцитъ върху наследствата.

Раздадено е на г-да народнитъ представители и ще бѣде поставено на дневенъ редъ.

Минаваме на първа точка отъ дневния редъ:

Второ четене на законопроекта за земеделско-стопанскитъ, ветеринарно-медицинскитъ и горско-стопанскитъ опитни, изследователски и контролни учреждения при Министерството на земеделието и държавнитъ имоти.

Моля г-на докладчика да го докладва.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: Г-да народни представители! Ще чета закона съ поправкитъ и измѣненията, както е приетъ отъ комисията.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)

#### „ЗАКОНЪ

за земеделско-стопанскитъ, ветеринарно-медицинскитъ и горско-стопанскитъ опитни, изследователски и контролни учреждения при Министерството на земеделието и държавнитъ имоти.

#### А. Целъ.

Чл. 1. За правилно, целесъобразно и навременно разрешение на всички въпроси, свързани съ организацията, подобрието, развитието и напредѣка на земеделското стопанство, санитарно-ветеринарното дѣло и горското стопанство въ страната, къмъ съответнитъ дирекции и отдѣли на Министерството на земеделието и държавнитъ имоти се създаватъ и действуватъ опитни, изследователски, производствени и контролни институти, станции, лаборатории, полета и участъци.

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ заглавието и чл. 1 на законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣзка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)

#### „Б. Подраздѣления.

Чл. 2. Опитнитъ, изследователски и контролни учреждения се подраздѣлятъ на:

а) Централни и върховни институти: Централен земеделски изпитателен и контролен институт; Българо-немски институт за земеделски изследвания; Централен изследователски и контролен институт по животновъдство; Централен ветеринарно-бактериологически институт; Върховен ветеринарно-хигиеничен и контролен институт за животински продукти; Централен горско-стопански изпитателен и контролен институт и Централен метеорологически институт — всички в София;

б) Специални институти: Институт за защита на растенията в София; Институт за земеделско-стопански проучвания в София; Земеделски институт по градинарство, напояване и оризарство в гр. Пловдив; Институт по памука и зърнените храни в гр. Чирпан; Институт по тютюна в гр. Драма; Земеделски изпитателен институт в гр. Скопие; Институт по тютюна в гр. Прилеп; Институт по градинарство, напояване и южни култури в гр. Стреш; Овощарски изпитателен институт в гр. Кавала; Лозаро-винарски и бубарски институт в гр. Гюмюрджина; Институт за производство на серуми и ваксини в с. Върбница; Изследователски и производителен институт за болести по свинет в гр. Враца; районни ветеринарни бактериологически, диагностични и за паразитните болести институти в градовете Ст. Загора, Скопие и В. Търново; Институт за органични болести, недомъчни и с неизвестна етиология болести и отравяния в София; Институт за изкуствено осеменяване и болести при развъждането в София; Институт за залесителни и укрепителни изследвания и опити в гр. Скопие;

в) опитни, изследователски и контролни станции и лаборатории;

г) опитни полета и участъци и

д) отдели към централните и специалните институти и опитните станции.

Забележка I. Откриването на нови институти по точки „а“ и „б“ може да стане само по законодателен ред, а това по точки „в“, „г“ и „д“ — по решение на съветите, предвидени в чл. 3 на настоящия закон, вписани в съответните бюджети.

Забележка II. Дава се право на министра на земеделието и държавните имоти да променя седалището на някои институти.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

#### „В. Задачи и програми.

Чл. 3. Общите задачи и програми за работата на институти за изследване, производство и контрол се обсъждат от съвети, както следва:

а) За земеделско-стопанските учреждения, в състав: директорът на земеделието, скотовъдството и земеделското образование при министерството; началниците на отдели и отделения и главните инспектори при същата дирекция; директорът на Централния земеделски изпитателен институт; директорът на Централния изследователски и контролен институт по животновъдство; директорът на Централния метеорологически институт; директорът на земеделските опитни институти и станции; двама директори на държавни скотовъдни стопанства; двама ръководители на опитни полета; двама управители на държавни овощни разсадници; деканът на агрономо-лесовъдския факултет или негов замъстник, както и професорите по съответните дисциплини; един директор на областна земеделско-стопанска дирекция; по един инспектор по скотовъдството, земеделското образование и специалните отрасли; по един представител на земеделските камари. Общия съюз на българските земеделци, Българското агрономическо дружество, дружеството на специалистите в опитните; изследователски и контролни институти, Дружеството на лесовъдите в България и двама известни дейатели по опитното дѣло;

б) За санитарно-ветеринарните учреждения, в състав: Върховният ветеринарен съвет, засилен с директорите на специалните институти, началниците на ветеринарно-контролни отдели при Върховния ветеринарно-хигиеничен и контролен институт за животински продукти, както и с професорите от ветеринарно-медицинския факултет, а именно: директорите на катедрите по заразни болести и бактериология, по зоопрофилактика, по контрола на съестните продукти от животински произход, по развъждане на животните, по патология и един

директор на факултетните клиники, а също и един представител на Дружеството на специалистите в опитните, изследователски и контролни институти;

в) За горско-стопанските учреждения, в състав: Постоянният горски съвет, засилен с участието на ръководителя на отделните опитни, изследователски и контролни учреждения; един районен горски инспектор; един ръководител на горско стопанство; един ръководител на секция по укрепяване пороищата и залесяване, един ръководител на секция по измѣрване и уредба на горите; един професор лесовъд, един представител на Дружеството на специалистите в опитните, изследователски и контролни институти и един представител на Дружеството на лесовъдите в България.

Тѣзи съвети се свикват на заседание от министра на земеделието и държавните имоти.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 4. Специалните задачи и програми на отделните опитни и изследователски учреждения се установяват от съвети при същите учреждения в състав:

а) за централните и върховни институти: представител на съответната дирекция при министерството; директор на института; началниците на отдели и специалистите при същия институт и други специалисти, които директорът на института може да покани да участват в съвета с съвещателен глас;

б) за специалните земеделско-стопански и горско-стопански институти, станции и полета: представител на съответната дирекция при министерството, ръководителя на съответното учреждение и началниците на отдели и специалистите при същото, областният стопански директор, представител на земеделската камара и съответния околийски или районен агроном и други лица, които ръководителят на учреждението може да покани да участват с съвещателен глас.

Съветите се свикват периодично, разглеждат и преценяват резултатите от работата на съответното учреждение и начертават програма за бъдещата работа.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 5. Методиката на работата по специалности се установява и еднаква от съвети, в които участват съответните специалисти в опитните, контролни и изследователски институти, от Университета и от други научни институти в страната.“

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 6. Всички решения, планове и програми, взети и изработени в съветите по членове 3, 4 и 5, се представят своевременно на министра на земеделието и държавните имоти за одобрение.“

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 7. Контролните функции на земеделско-стопанските, ветеринарно-медицинските и горско-стопанските изследователски и контролни институти се уреждат с специални правилници, в духа на съответните закони.“

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

#### „Г. Управление и личен състав.

Чл. 8. Централните и върховни институти, специалните институти и земеделско-стопанските и горско-стопанските опитни и изследователски станции се ръководят от ди-

ректори. Областните ветеринарно-бактериологически станции, областните станции по изкуствено осеменяване и болести при развъждането и районните ветеринарно-контролни отдели за животински продукти се ръководят от началници. Опитните полета и участъци, околийските ветеринарно-диагностични лаборатории и ветеринарно-контролните лаборатории за животински продукти се завеждат от ръководители. Отделите при институтите и станциите се завеждат от началници на отдели, а лабораториите — от началници на лаборатории.

Към отделите на институтите и станциите се предвижда необходимият брой специалисти и помощен технически персонал.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 9. Ваканните длъжности: директори на институти и на станции, началници на ветеринарно-бактериологически станции, началници на областните станции за изкуствено осеменяване и болести при развъждането и на районните ветеринарно-контролни отдели, ръководители на опитни полета и участъци и ветеринарно-контролни лаборатории, началници на отдели при институтите и станциите, началници на лаборатории и специалисти при опитните и изследователски учреждения, се заемат след конкурс.

До конкурс се допускат лица с следните ценове:

1. За директори на централните и върховните институти — лица с висше образование по специалността, с държавен изпит и най-малко десетгодишна служба в съответната област у нас или в чужбина и да са признати за специалисти по настоящия закон.

2. За директори на специалните институти — лица с осемгодишна служба по специалността и да са признати за специалисти по настоящия закон.

3. За директори на земеделските и горско-стопанските опитни станции, началниците на ветеринарно-бактериологически станции, районните ветеринарно-контролни отдели, началниците на областните станции за изкуствено осеменяване и болести при развъждането и началници на отдели при централните, върховните и специалните институти — лица с най-малко петгодишна служба по специалността.

4. За началници на химически отдели — лица с висше образование по химия или по земеделие, специализирали по земеделска химия и най-малко петгодишна служба по специалността.

5. За началници на машинни отдели — лица с висше земеделско или по машинно инженерство образование и най-малко петгодишна служба по специалността.

6. За началници на отдели при станции, ръководители на полета, участъци и лаборатории — лица с най-малко петгодишна служба по специалността.

7. За началници на отдели при Централния метеорологически институт — лица с висше физико-математическо или земеделско образование и най-малко петгодишна служба по специалността.

8. За специалисти при опитните, изследователски учреждения — агрономи, лесовъди, ветеринарни лекари, химици, машинни инженери, културно-инженери, физико-математици и др. — лица с съответно висше образование, работили най-малко три години по специалността.

Забележка. Заварените от настоящия закон лица на служба при земеделските изследователски и контролни институти, които нямат предвиденото в горните пунктове за длъжностно образование, запазват длъжността си и могат да се явяват на конкурс.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 10. Преценката на кандидатите се извършва от двама рецензенти, назначени с заповед от министъра на земеделието и държавните имоти, а именно: един професор, избран от съответния факултетски съвет, и един специалист, избран от съответния съвет при министерството.

И двамата рецензенти трябва да бъдат избрани измежду специалистите, чиято компетентност е най-близка до дисциплината, по която се произвежда конкурсът.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 11. Конкурсът се обявява в срок от три месеца. Преценката се прави върху всеотрядната дейност на кандидата в областта на специалността му и неговите печатни трудове. Рецензентите представят докладите си най-късно два месеца след назначаването им.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 12. Със приключване на конкурса, най-късно в едномесечен срок, рецензентите докладват пред специален съвет, назначен от министъра на земеделието и държавните имоти, а именно:

а) за длъжности при Дирекцията на земеделието, скотовъдството и земеделското образование, в състав: председател — директор на земеделието, скотовъдството и земеделското образование, и членове — деканът на агрономо-лесовъдния факултет, един професор от същия факултет по най-близката до предмета на конкурса дисциплина, един професор от друг факултет при Университета и трима хабилитирани специалисти по опитно дѣло при Министерството на земеделието и държавните имоти;

б) за длъжности в Санитарно-ветеринарния отдел, в състав: председател — началникът на Санитарно-ветеринарния отдел, и членове — деканът на ветеринарно-медицинския факултет, един професор от същия факултет по най-близката до предмета на конкурса дисциплина, един професор от друг факултет при Университета и трима хабилитирани специалисти по опитно и институтско дѣло при Министерството на земеделието и държавните имоти;

в) за длъжности при Дирекцията на горите и лова, в състав: председател — директорът на горите и лова, и членове — деканът на агрономо-лесовъдния факултет, един професор от същия факултет по най-близката до предмета на конкурса дисциплина, един професор от друг факултет при Университета и трима хабилитирани специалисти по опитно дѣло при Министерството на земеделието и държавните имоти.

Тези комисии, след изслушване докладите на рецензентите и станалите разисквания, избират един от посочените кандидати. Решенията на комисията се вземат с тайно гласуване, протоколират се и се представят на министъра на земеделието и държавните имоти за одобрение.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 13. Директорите на централните, върховните и специалните институти, назначени след успешен конкурс, се приравняват по заплата с извънредните професори в Университета.

Директорите на земеделските и горско-стопанските опитни станции, началниците на отдели при централните, върховните и специалните институти, началниците на областните ветеринарно-бактериологически станции, районните ветеринарно-контролни отдели, началниците на областните станции за изкуствено осеменяване и болести при развъждането, ръководителите на самостоятелните опитни полета, специалистите при земеделските, ветеринарните и горско-стопанските опитни институти и станции, издържани успешно конкурс, се приравняват по заплата с редовните доценти в Университета.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 13, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 14. Директорите на централните и върховните институти, заели длъжността с конкурс и прослужили

на същата длъжност най-малко десет години, добиват право на повишение на заплатата за редовен професор по реда, предвиден за конкурсът по членове 10 и 11 на настоящия закон.

Директорите на земеделските и горско-стопанските опитни станции, началниците на отдели при централните, върховните и специалните институти, началниците на областните ветеринарно-бактериологически станции, началниците на областните станции за изкуствено осеменяване и болестите при развъждането и ветеринарно-контролни отдели, заели длъжността с конкурс и прослужили на същата длъжност най-малко пет години, добиват право на повишение на заплатата на извънреден професор при Университета по реда, предвиден за конкурсът по членове 10 и 11 от настоящия закон.

Забележка I Всички длъжностни лица, назначени след конкурс, по силата на закона за земеделските опитни и контролни институти от 1924 г., наредбата-закон за земеделско-стопанските, изследователски и контролни институти от 1936 г., от закона за санитарно-ветеринарната служба от 1924 г. и 1941 г. и закона за горите от 1925 г. и заварените на длъжност, запазват длъжността и правата си и се ползват от постановленията, предвидени в настоящия закон.

Забележка II. При липса на лица, отговарящи на изисквания в настоящия закон ценз, министърът на земеделието и държавните имоти назначава временно други лица с съответно образование и нужния опит. Последните получават предвидения в бюджета заплати.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 14, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 15. Длъжностни лица, назначени след като са издържали предвидения в чл. 8 на този закон конкурс изпит, могат да бъдат узаконявани по реда, предвиден за назначението им.“

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 15, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 16. За подготвяне на специалисти от отделните специалности, Министерството на земеделието и държавните имоти изпраща на работа в институти в страната и в чужбина лица с съответно висше образование. Подборът на тези лица става чрез конкурс по специални правилници.“

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 16, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Д. Срѣдства за подпомагане дейността на опитните, изследователски и контролни учреждения.

Чл. 17. Всички институти и станции черпят срѣдствата си от кредити, предвидени за целта в бюджета и в специални фондове, образувани при Българската земеделска и кооперативна банка за подобрене на земеделското производство, за борба с заразните болести по домашните животни и ветеринарно-лечебното дѣло, които фондове се използват по бюджета от съответната дирекция.“

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 17, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 18. Апаратите, лабораторните принадлежности, реактивите, химикалите, специалитетите, книгите, списанията, семената, посадъчните материали и в общо всички пособия и материали, необходими за дейността на институти, станции, опитните полета и лабораторните при министерството се освобождават от всички видове вносни мита и такси.“

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 18, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 19. Всички произведения, отправени от и за опитните, изследователски и контролни институти и семепроизводителните стопанства, се превозват по българските държавни железници по специални намалени тарифи.“

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 19, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Е. Общи разпоредби.“

Чл. 20. За приложението на настоящия закон се изработват правилници.“

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 20, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 21. Настоящият закон отменя наредбата-закон за земеделските опитни и контролни институти от 1936 г., както и всички законоположения, които му противоречат.“

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Минаваме към точка втора от днешния ред:

Второ четене на законопроекта за задължително застраховане на земеделските култури срещу градушка.

Моля г-на докладчика да го докладва.

Докладчик Димитър Марчев: Г-да народни представители! Въ всички членове, комисията замяна думите: „Застрахователен отдел“ с думите: „Застраховка срещу градушка“ и думите: „общинските управления“ с думата „общините.“ (Чете)

## „ЗАКОНЪ

за задължително застраховане на земеделските култури срещу градушка.

### 1. Основни положения.

Чл. 1. Въвежда се въ страната задължителна застраховка на земеделските култури срещу градушка. Районите и видовете култури, които ще обема задължителната застраховка, се определят от Министерския съвет, по доклад на министъра на земеделието и държавните имоти.“

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат заглавието и чл. 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 2. Не подлежат на задължително застраховане отделни видове култури, чиято площ за отделни стопанства е по-малка от един декар.“

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 3. Задължително се застрахова 60% за житните и 50% за останалите култури от доходната стойност на декар, определена от техническия комитет, при Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка.“

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 4. Всеки стопанин е свободен да застрахова земеделските си култури допълнително за по-голяма сума, доколкото доходната стойност на добива от тях, смѣтана по указания в чл. 3 начин, е по-голяма.

Допълнителната застраховка се сключва по изрично искане на стопанина, за което той прави отделно писмено предложение по реда, предвиден в закона за доброволната застраховка на земеделските култури срещу градушка.“

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 4, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събра-  
нието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 5. Службата по задължителната застраховка срещу градушка се изпълнява отъ общинитѣ, по реда и начина, опредѣлени въ специалния правилникъ.

Всѣки стопанинъ декларира земеделскитѣ култури, подлежащи на задължително застраховане, както и плаща следуватѣ се премии въ опредѣленитѣ съ специалния правилникъ срокове.“

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 5, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събра-  
нието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 6. При допълнителната доброволна застраховка дължимитѣ по нея премии и тѣзи по задължителната за-  
страховка се плащатъ изпѣло и предварително.

При промѣна на собственика на застрахованитѣ кул-  
тури, новиятъ собственикъ встъпва въ правата и задъл-  
женията на предишния. За невнесениѣ дължими премии  
отговарятъ и двамата солидарно.“

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 6, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събра-  
нието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 7. Задължителната застраховка е въ сила на след-  
ния день отъ декларирането на земеделскитѣ култури, а  
при допълнителната застраховка, за обявената по-голяма  
застрахована сума — на следния день следъ като предло-  
жението за сѣщата постѣпки въ Българската земеделска и  
кооперативна банка — застраховка срещу градушка.

Застраховатѣ се плодоветѣ или ония части, за които  
растението се отглежда.

Застраховката важи за количеството, но не и за каче-  
ството.“

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 7, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събра-  
нието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

#### „Премия.

Чл. 8. Размѣрътъ на годишнитѣ застрахователни пре-  
мии се опредѣля отъ техническия комитетъ въз основа  
на чувствителността на културитѣ и мѣстния градобитенъ  
рискъ. Ако премията не е внесена доброволно или съ-  
брана по принудителенъ начинъ до деня на градушката,  
стопанинѣтъ губи правото на обезщетение.“

Комисията залича второто изречение.

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 8, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка.  
Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 9. Освобождаватъ се наполовина отъ премии сто-  
панитѣ, чиито застраховани култури сѣ напълно унищо-  
жени до 15 май отъ наводнение, суша, болести и неприя-  
тели, безъ да сѣ пострадали отъ градушка, а изпѣло —  
за напълно непоникнали култури.“

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 9, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събра-  
нието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 10. Невнесениѣ отъ застрахованитѣ премии въ  
предвиденитѣ въ специалния правилникъ срокове се съ-  
биратъ отъ общинскитѣ бирници и секретаръ-бирници съ  
1% месечна лихва, по реда за събиране на прѣжитѣ да-  
нѣци. По сѣщия начинъ се постѣпка и съ глобитѣ, непра-  
вилно изплатени обезщетения, възнаграждения и др.

Събранитѣ застрахователни премии, глоби, неправилно  
изплатенитѣ обезщетения, възнаграждения и др. общинитѣ  
внасятъ въ срока, установенъ отъ специалния правилникъ.

До пълното изплащане на премиятѣ, доходѣтъ отъ за-  
страхованитѣ земеделски култури се сѣмта за заложенъ  
предъ Българската земеделска и кооперативна банка.

За осигуряване събирането на премиятѣ, общинитѣ из-  
даватъ преносителни, позвѣлителни и други такива въ  
врѣзка съ продажба, ползуване отъ гори, паша и др.,  
само следъ като застрахованитѣ стопанинѣ е напълно из-  
дѣлжилъ премиятѣ си по задължителната застраховка  
срѣщу градушка.“

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 10, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събра-  
нието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

#### „III. Оценка.

Чл. 11. Искането на оценка за причинени отъ градушка  
шети трѣбва да се направи въ срокъ отъ три дни следъ  
падането на градушката, като не се сѣмта самиятъ день,  
презъ който е паднала последната. За тази цель пострада-  
лиятъ трѣбва да заяви устно предъ съответната община,  
че иска оценка, като се разпише въ списѣка на поисканитѣ  
оценки лично или чрезъ изпратено отъ него лице.

Пропускането на горния срокъ отъ страна на застрахо-  
вания влѣче следъ себе си загубване правото на обезще-  
тение, освенъ ако за това има извинителни причини, ува-  
жени отъ Българската земеделска и кооперативна банка—  
застраховка срещу градушка.

Общината е длѣжна най-късно въ срокъ отъ 24 часа  
следъ изтичането на горния срокъ да съобща телеграфно  
въ Българската земеделска и кооперативна банка — за-  
страховка срещу градушка, за искането на оценката.

Следъ получаване на съобщението за искане на оценка  
за загубитѣ отъ градушка, Българската земеделска и коопе-  
ративна банка своевременно нарежда оценители да извър-  
шатъ оценката.“

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 11, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събра-  
нието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 12. Оценката на загубитѣ се извършва отъ назна-  
чени отъ Българската земеделска и кооперативна банка —  
застраховка срещу градушка, заклетѣ оценители, които не  
бива да бждатъ отъ околнѣта, къмъ която спада постра-  
далото населено землище. При оценка на загуби оцените-  
лѣтъ се придружава отъ представителъ на общината и на  
застрахования. Отсутствието на застрахования или неговия  
пълномощникъ не спира извършването на оценката.

За оценители могатъ да бждатъ назначени само лица  
съ земеделско образование, добили право да извършватъ  
такива оценка следъ успѣшно завършване на особенъ под-  
готвителенъ курсъ и полагане на установената отъ закона  
клетва.

При недостатъчно такива лица, допускатъ се за оцени-  
тели и други подходящи лица.

Заваренитѣ отъ закона, признати отъ Българската зе-  
мелска и кооперативна банка — застраховка срещу гра-  
душката, оценители запазватъ правото си на оценители и  
занапредъ.

Всички лица съ земеделско образование, които сѣ на  
държавна или общинска служба, ставатъ по задължение  
оценители и, ако не сѣ придобили това качество по досега  
действащитѣ наредби на банката, длѣжни сѣ въ срокъ  
отъ 6 месеца отъ влизането на закона въ сила или въ три  
месеца отъ назначаването имъ, ако то последва по-късно,  
да завършатъ подготвителния курсъ за оценители и по-  
ложатъ установената клетва.

Лицата, получили качеството оценителъ, сѣ длѣжни да  
бждатъ всѣко време въ услуга на банката и да изпълня-  
ватъ нарежданията ѣ за оценка и контрола, безъ отлагане.  
Отъ това задължение се освобождаватъ всички рѣководни  
длѣжностни лица въ Министерството на земедѣлието и  
държавнитѣ имоти, областнитѣ директори по земедѣлието,  
агрономическия персоналъ при държавнитѣ стопан-  
ства и опитнитѣ станции, преподавателския персоналъ  
въ Университета и директоритѣ и учителитѣ въ сѣрдитѣ  
земеделски училища. Освобождаватъ се отъ това задъл-  
жение, по заповѣдъ на министъра на земедѣлието и дър-  
жавнитѣ имоти, и други длѣжностни и частни лица. Дей-  
ствията на оценителитѣ подлежатъ на контрола отъ страна  
на Българската земеделска и кооперативна банка — за-  
страховка срещу градушка.“

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 12, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събра-  
нието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 13. Оценката на загубитъ отъ градушка бива предварителна, окончателна и провѣрочна.

Неловолни отъ дадена оценка пострадали стопани могатъ да искатъ нова, която се извършва отъ другъ оценителъ, назначенъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка. Втората оценка е окончателна.

Искането на новата оценка трѣбва да стане чрезъ общината писмено и по единично най-късно въ седмиченъ срокъ отъ деня, въ който застрахованиятъ е уведоменъ за оценката.

Общината е длъжна веднага да уведоми телеграфно Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка, за исканата втора оценка.

По съображения на Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка, може да се назначи провѣрочна оценка, резултатътъ отъ която е окончателенъ и не подлежи на обжалване.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 13, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 14. Разноска на оценката съ за смѣтка на Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка.

Неправилно поискани оценки отъ застрахованитъ оставатъ за тѣхна смѣтка. Това се отнася за случаитъ, когато застрахованитъ лица безъ основание предизвикватъ повикването на оценители за извършване на оценки.

На оценителитъ, натоварени да извършватъ оценки, независимо отъ това, дали сѫ държавни чиновници или не, се заплащатъ пѣтни и дневни пари въ особенъ размѣръ, опредѣленъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 14, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 15. Загуби отъ градушка до 10% не се обезщетяватъ. При загуби отъ 10-20% се обезщетяватъ половината отъ загубитъ, а при по-големи загуби се обезщетяватъ горницата надъ 10%.“

Комисията залича второто изречение.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 15, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 16. Застрахованиятъ нѣма право да прехвърли или залага правото си на обезщетение другиму. Върху сѣщото обезщетение не може да се налага заповѣ, обаче отъ обезщетението се удържа предварително вземанията на Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка, произлизащи отъ застраховката.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 16, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 17. Обезщетението се изплаща на застрахования най-късно до края на календарната година.

Изплащането на обезщетенията става чрезъ общинскитъ управления, които могатъ да задържатъ отъ сѣщитъ само дължимитъ по застраховката суми.

Изплащането на обезщетенията се извършва въ 10-дневенъ срокъ отъ превеждане сумитъ на общината.

Обезщетенията, които не се изтеглятъ до три години отъ деня въ който е съобщено на пострадалия окончателниятъ имъ размѣръ, оставатъ въ полза на резервния фондъ на Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 17, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

#### „IV. Източници и сръдства за застраховката.

Чл. 18. Изплащането на обезщетенията и другитъ разходи на Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка, става отъ годишнитъ застрахователни премии. Когато последнитъ се окажатъ недостатъчни за да се изплатятъ напълно обезщетенията, за доизплащане на сѣщитъ се използватъ сръдствата отъ резервния фондъ, като за една година могатъ да се употребятъ най-много до  $\frac{3}{4}$  отъ наличнитъ му сръдства.

Ако и следъ това сръдствата се окажатъ недостатъчни, Българската земеделска и кооперативна банка отпуска необходимия кредитъ на застраховката срещу градушка подъ гаранция на държавата, като лихвитъ на сѣщия съ за смѣтка на държавата и се вписватъ въ бюджета на Министерството на земеделието и държавнитъ имоти.

Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка, изплаща сключенитъ заеми отъ излишечитъ си презъ следващитъ години.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 18, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 19. 40% отъ опредѣленитъ годишни премии се събиратъ отъ застрахованитъ, а 60% отъ тѣхъ се изплащатъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка за смѣтка на резервния фондъ, като Българската земеделска и кооперативна банка авансира на застраховка срещу градушка най-късно до края на м. февруарий въ необходимия размѣръ.

Предварителното изчисление на премията става въз основа на предшестващата година.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 19, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 20. Резервниятъ фондъ се образува отъ 200.000.000 л., внесени еднократно отъ държавата, чрезъ сключване на 5-5% вътрешенъ държавенъ облигационенъ заемъ, емитирането на който трѣбва да стане най-късно 6 месеца следъ публикуване настоящия законъ въ „Държавенъ вестникъ“.

Сръдствата на резервния фондъ се засилватъ съ ежегодни вноски:

а) 10% отъ печалбитъ на Дирекция храноизносъ;  
б) отъ увеличение бандерола на тютюновитъ издѣлия, а именно:

1) по 50 л. на килограмъ за качествата специални, екстра и първо качество;

2) по 25 л. за килограмъ за качествата II и III папирози и I, II и III рѣзанъ тютюнъ;

в) отъ увеличение акциза за вината, бирата и материалитъ, отъ които се вари ракия, а именно:

1) по 0-50 л. на литъръ каша отъ ябълки, круши, кумбули, каша отъ медъ, вино отъ прѣсно грозде, малиново вино и по 1 л. на литъръ бира, каша отъ сливи (зимни), каша отъ всѣкакви други прѣсни плодове, вино, предназначено за варене на спиртъ или ракия, вино отъ медъ, отъ ябълки, отъ круши и други прѣсни плодове;  
г) 20% отъ поземления данъкъ;

д) глоби, отбивы, непотърсени обезщетения, дарения и др.;

е) излишечитъ отъ постѣпленията на Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка.

Тия приходи се внасятъ направо въ Българската земеделска и кооперативна банка — застраховка срещу градушка, по нарочна смѣтка, веднага следъ постѣпванетоъ имъ, съ изключение на тия по букви „а“ и „е“, които се внасятъ следъ приключване на годишнитъ баланси.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 20, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

**„V. Уредба (организация и управление).**

Чл. 21. Провеждането на установената съ настоящия законъ застраховка се възлага на застрахователния от-  
дѣлъ при Българската земеделска и кооперативна банка.  
Смѣтките и фондовете на тази застраховка се водятъ,  
приключватъ и управляватъ отдѣлно отъ тѣзи на оста-  
налитѣ видове застраховки, уредени при сѣщия от-  
дѣлъ.

Въ първата алинея на този членъ комисията заличи  
думитѣ: „застрахователния от-дѣлъ при“.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 21, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка.  
Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 22. За разрешението на техническитѣ въпроси и  
изработването на техническитѣ наредби въ връзка съ  
провеждането на установената съ настоящия законъ за-  
страховка при застрахователния от-дѣлъ се създава тех-  
нически комитетъ, въ составъ: председателъ — админи-  
страторътъ на застрахователния от-дѣлъ, и членове: на-  
чалникътъ на от-дѣлението, юрисконсултътъ на застрахова-  
телния от-дѣлъ и началникътъ на от-дѣла за земеделско  
производство при Министерството на земедѣлието и дър-  
жавнитѣ имоти и единъ представител на Министерството  
на финанситѣ.

Решенията на техническия комитетъ, съ които се опре-  
дѣля застрахованата стойностъ на декаръ и най-големата  
допустима застрахована сума при допълнителната застра-  
ховка, подлежатъ на одобрение отъ Министерския съ-  
ветъ. Изработенитѣ отъ комитета правилници и наредби  
по прилагането на закона и провеждането на застрахов-  
ката се одобряватъ отъ министъра на земедѣлието и дър-  
жавнитѣ имоти, а останалитѣ решения на комисията — отъ  
управителя на банката.

Въ първата алинея на този членъ следъ думитѣ:  
„юрисконсулта на застрахователния от-дѣлъ“ се заличава  
думата „и“ и, вмѣсто нея, се поставя запетая.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 22, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка.  
Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 23. Общинитѣ сѣ помощни органи на Българската  
земеделска и кооперативна банка — застрахователенъ от-  
дѣлъ, въ дейността му по застраховката на земедел-  
скитѣ култури срещу градушка. Тѣ извършватъ възло-  
жената имъ работа безвъзмездно.

За отправление на службата по застраховката общин-  
скиятъ съветъ назначава единъ измежду чиновницитѣ на  
общината за завеждащъ службата, като му поставя въ  
услуга нужния помощенъ персоналъ. На натоваренитѣ  
съ службата лица банката може да плаща определено  
възнаграждение въ зависимостъ отъ извършената работа.

Въ първата алинея на този членъ тирето и думитѣ  
следъ него „застрахователенъ от-дѣлъ“ се заличаватъ, а  
думата „му“ става „и“.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 23, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка.  
Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 24. Надзорътъ и провѣрката по прилагане и из-  
пълнение на застраховката въ общинитѣ се възлага на  
общинскитѣ кметове. Върховниятъ надзоръ се упражнява  
отъ органитѣ на банката.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 24, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Съ-  
бранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 25. Българската земеделска и кооперативна банка  
— застраховка срещу градушка, се освобождава отъ всѣ-  
какви данъци, бери, гербови, пощенски и други такси  
въ връзка съ провеждането на застраховката, установена  
съ настоящия законъ.

Писмовната, парично-посилочната, телеграфната и те-  
лефонна кореспонденция на застрахователния от-дѣлъ и

неговитѣ органи (общински управления, кооперации, оце-  
нителни, агрономства, чиновници на учреждения и пр.) въ  
връзка съ сѣщата застраховка сѣ безплатни.

Превеждането на суми отъ дължими при тия застра-  
ховки премии ставатъ чрезъ клоноветѣ на агенциитѣ на  
Българската земеделска и кооперативна банка или По-  
щенската чекова служба безплатно.

Въ втората алинея на този членъ, вмѣсто думитѣ „за-  
страхователенъ от-дѣлъ“, се поставятъ думитѣ „Българ-  
ската земеделска и кооперативна банка — застраховка  
срещу градушка“.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 25, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка.  
Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

**„VI. Наказателни разпореждания.**

Чл. 26. Застрахованъ, който умишлено дава невѣрни  
сведения съ цель да ошети застрахователния от-дѣлъ или  
сѣдействува за увеличение на загубитѣ или не спазва по-  
становленията на настоящия законъ, специалния правил-  
никъ и наредби, губи правото на обезщетение.

Думитѣ „застрахователния от-дѣлъ“ се замѣнятъ съ ду-  
митѣ „Българска земеделска и кооперативна банка —  
застраховка срещу градушка“.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 26, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка.  
Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 27. Стопанинъ, който не заяви или заяви невѣрно  
или непълно своитѣ земеделски култури за задължи-  
телно застраховани, губи право на обезщетение за тѣхъ,  
като заплаща следващата се за незазавенитѣ култури го-  
дишна премия.“

Въ този членъ думата „застраховани“ става „застра-  
ховане“.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 27, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка.  
Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 28. За неизпълнение или несвоевременно изпълне-  
ние на задълженията по настоящия законъ, специалния  
правилникъ и свързанитѣ съ тѣхъ наредби на Българ-  
ската земеделска и кооперативна банка — застраховка  
срещу градушка, общинскитѣ кметове се глобяватъ отъ  
управителния съветъ на банката отъ 100 до 5.000 л. въ  
полза на резервния фондъ.

За ненавременно отчитане на събрани застрахователни  
премии или използването на сѣщитѣ за други цели, кме-  
тътъ и отчетникътъ при общината плащатъ законнитѣ  
лихви, глобяватъ се отъ управителния съветъ на банката  
отъ 5.000—30.000 л. въ полза на резервния фондъ и отго-  
варятъ уговоно по чл. 421 отъ наказателния законъ.

Решенията на управителния съветъ на банката за  
глобяване поджежи на обжалване предъ съответния око-  
лийски съдъ въ двумесеченъ срокъ отъ врѣзването му  
на глобения.

Решението на съда е необжалваемо.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 28, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събра-  
нието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 29. Оценителитѣ и длѣжностнитѣ лица, които съ-  
действуватъ на стопанитѣ да укриватъ подлежащи на за-  
дължително застраховане култури, или да увеличатъ за-  
губитѣ, подлежатъ на уволнение и отговарятъ уговоно.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които прие-  
матъ чл. 29, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събра-  
нието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 30. Следъ въвеждането на задължителната застра-  
ховка държавата престава да опрощава данъци на имоти,  
увредени отъ градушка, и не дава никакви помощи и заеми  
на пострадалитѣ отъ градушка.

Разпорежданията на този член вж. важат и за фонда „Обществени бедствия“.

Въ първата алинея думите „и заеми“ се зачеркват.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 30, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 31. Специален правилник, който определя по-дробностите по приложението на този закон, се изработва от техническия комитет, одобрява се от министъра на земеделието и държавните имоти и се обнародва във „Държавен вестник“.“

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 31, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 32. Настоящият закон влиза в сила на следната година, след като се внесе напълно резервният фонд във размер, показан във чл. 20“.

Този член добива следната редакция: „Настоящият закон отменя всички закони, които му противоречат“.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Които приемат чл. 32, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно. (Ръкоплъскания)

Минаваме на точка трета от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за разрешаване на управлението на държавните мини да поеме задължение за доставки за нуждите на държавните мини във размер на 100.000.000 л., платими във повече от 3 бюджетни години.

Моля г-на докладчика да докладва.

**Докладчик Светослав Славов:** (Чете)

### „МОТИВИ

към законопроекта за разрешаване на управлението на държавните мини да поеме задължение за доставки за нуждите на държавните мини във размер на 100.000.000 л., платими във повече от три бюджетни години.

Г-да народни представители! За осигуряване на редовното производство на държавните вж. рудни мини са нужни различни съоръжения и материали, които трябва да се доставят от странство. Въ спогодбата между правителствата на Германия и България за глобална сделка през 1941/1942 г. са предвидени доставките на част от горните съоръжения и материали. Тъй като последните ще се използват за инвестиции, които ще служат за ред години, а ще трябва да бъдат изплатени веднага, разходите не могат да бъдат предвидени в редовния бюджет на държавните мини, а ще трябва да се покрият от съответен заем. За целта е приготвен приложеният законопроект, който е подобен на гласуваните закони за Дирекцията на българските държавни железници и за Дирекцията на строежите.

Горното като ви излагам, моля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате тук приложения законопроект за разрешаване на управлението на държавните мини да поеме задължение за доставки за нуждите на държавните мини във размер на 100.000.000 л., платими във повече от три бюджетни години.

Гр. София, 28 януарий 1942 г.

Министър на търговията, промишлеността и труда:  
**Д-ръ Сл. Загорев**

### ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за разрешаване на управлението на държавните мини да поеме задължение за доставки за нуждите на държавните мини във размер на 100.000.000 л., платими във повече от три бюджетни години.

Чл. 1. Разрешава се на управлението на държавните мини да поеме задължение, във размер на 100.000.000 л., за доставки от Германия на рудни мини машини и съоръжения, събвни машини, локомотиви, релси, стрелки, вагонетки, инструменти, желязо, стомана, телени вж. и други машини и материали.

Задълженията да засегнат последователно до седем бюджетни години, начина от бюджета на 1943 г. за изплащане погашенията, а за плащане на лихвите начина от 1 януарий 1942 г., чрез полугодишни вноски.

Чл. 2. Означените във чл. 1 доставки да станат по реда, определен от закона за експлоатацията на държавните мини и правилника им за извършване на предприятията и доставките, като държавните мини и договорите със държавните мини страни се освобождават от всички данъци, налози, мита, берии, такси, гербови налози и др. по който и да било закон, с изключение на представителския данък, който да се плаща въ размер, вж. законно въ деня на подписване договора.

Чл. 3. Изплащането на доставките по този закон да става от Българската народна банка, и то на следните срокове:  
а) 1/3 при поръчването (подписването на договора);  
б) 1/3 при приемането въ полугодното състояние и  
в) 1/3 (остатък) при доставянето.

Отпускането на аванси по горния ред да става срещу гаранции (контра-акредитив) от български или чужди банки, одобрени от дирекционния комитет на държавните мини, след като предварително е взето мнението на Българската народна банка.

Ако се касае за стоки, при които не са необходими нито за строежа, нито за конструктивната им работа специални срокове, плащането на втората и третата вноски става наведнаж при доставянето.

Забел. жка. Междувното (частично) приемане въ полугодното състояние, въ зависимост от което ще стане плащането на 1/3 по буква „б“ на настоящия член, да се определя според естеството на предприятието въ договора.

Чл. 4. Българската народна банка да извършва плащанията по този закон след предварително дадено съгласие от Върховната смътна палата. За изплатените от банката суми държавните мини да издават на нейно име съфранции бонове, съ годишна лихва, равна на официалния скотов процент на банката, която лихва, обаче, въ никой случай не може да надминава 5%, считано от датата на превода на сумите до съответните падежи, по предварително одобрени от Върховната смътна палата смътки за лихвите. Боновете могат да бъдат авансови и такива за изплащане стойността на изпълнени и редовно приети доставки, както и само за лихвите.

Разрешава се на Българската народна банка да увеличи процента, предвиден въ забележката към чл. 36, пункт 17, от устроителния закон, до размер на поетите задължения, посочени въ чл. 1 на настоящия закон.

Чл. 5. Необходимите кредити за изплащане издадените съфранции бонове за сума 100.000.000 л. и за съответните на тази сума лихви да се предвиждат ежегодно въ бюджета на държавните мини, начина от 1 януарий 1942 г. само за лихвите, а от 1 януарий 1943 г. и за погашенията.

**Председателстващ Димитър Пешев:** Ще поставя на гласуване. Които г-да народни представители приемат на първо четене законопроекта за разрешаване на управлението на държавните мини да поеме задължение за доставки за нуждите на държавните мини във размер на 100.000.000 л., платими във повече от три бюджетни години, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът отива въ комисията.

Г-да народни представители! Постъпили са:

От Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството — законопроект за изменение и допълнение на закона за учредяване на Дирекция за електрификацията на Северна България.

От същото министерство — законопроект за язовира „Росица“.

Раздадени са на г-да народните представители и ще бъдат поставени на дневен ред.

Минаваме на точка четвърта от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за ограничение на производството на хляб от фурни съ малък капацитет.

Моля г-на докладчика да докладва.

**Докладчик Светослав Славов:** (Чете)

### „МОТИВИ

към законопроекта за ограничение на производството на хляб от фурни съ малък капацитет.

Г-да народни представители! Една от причините за производството въ страната на недоброркачествен, а същевременно и скъп хляб, е и тази, че доста голям брой фурни въ страната са съ твърде малък капацитет, който не позволява едно рационално и качествено производство.

Тъй като производството на качествен хляб е от особена важност сега, когато хлябът се произвежда не само от чисто пшенично брашно — налага се една реорганизация на хлябопеченето.

Ето защо, въ съгласие с Българския занаятчийски съюз, се реши да се забрани производството на хляб въ по-големите градове въ царството от фурни, които имат малък капацитет, срещу обезщетение на затвореният фурни.

Същевременно да се разреши и производството на хляб не само съ пресована мая, но и съ други видове мая, обаче под контрола на Главното комисарство на снабдяването.

Оформяването на така взетото решение се съдържа въ предложения законопроект, който аз ви моля, г-да народни представители, да одобрите и гласувате.

Гр. София, 28 януарий 1942 г.

Министър на търговията, промишлеността и труда:

Д-ръ Славчо Загоровъ

### ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за ограничение производството на хляб от фурни съ малък капацитетъ.

Чл. 1. Въ градските общини, които ще определят Министерският съветъ, се забранява производството на хляб от фурни, които имат производствен капацитет по-малък от този, който ще бъде установен от Главното комисарство на снабдяването след вземане мнението на местното хлябарско сдружение.

Чл. 2. Самостоятелните майстори-хлябари, на които се забранява да произвеждат хляб, съгласно чл. 1 на настоящия закон, се обезщетяват от държавата съ суми, предвидени въ бюджета на Министерството на търговията, промишлеността и труда, въ размър най-много на едногодишния чистъ доход, изчисленъ съгласно специаленъ правилникъ, който ще бъде издаден от министъра на търговията, промишлеността и труда въ съгласие съ министъра на финансите.

Майсторите-хлябари, на които се забранява да произвеждат хляб, съгласно чл. 1, се предпочитат като майстори и работници въ големите фурни за производството на хляб и като продавачи на произведенията на тези фурни.

Чл. 3. Настоящият законъ влиза въ сила от деня на обнародването му въ „Държавен вестникъ“ и отменя всички законоположения и наредби, които му противоречатъ.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представител г-нъ Игнатъ Хайдудовъ. — Не се обажла.

Има думата народниятъ представител г-нъ Дочо Христовъ.

Дочо Христовъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Взехъ думата, за да изкажа само няколко мисли въ връзка съ предложения ни законопроектъ за ограничение производството на хляб от фурни, които имат производствен капацитет по-малък от този, както се казва въ чл. 1, който ще бъде установен от Главното комисарство по продоволствието. Тази мърка е много навременна, защото хлябът е единъ от главните продукти, които служат за прехрана на широката маса. Сега производството на хляб е прѣснато между много дребни хлябонакарници и поради това често пъти той се произвежда при недостатъченъ контролъ на санитарните власти, от една страна, и от друга страна, особено сега, когато дажбата на хляб е ограничена, дава се възможност на хлябарите, които фурни имат малко производство на хляб, да търсят печалбата или въ ексика на хляба. Хлябът, или въ повечето влага, или въ ексика на хляба. Затова би трябвало да се направи всичко възможно, за да се даде на една фура по-масово производство на хляб, което ще намали производствените разноси и ще подобри качеството на хляба. Азъ мога да ви кажа една много дребна смѣтка. Въ една фура съ производство до 300 хляба, производствените разноси съ надъ 1-76 л. на хляб. Ако, обаче, производството е 500 хляба и нагоре, производствените разноси веднага спадатъ на 97 ст. на хляб, най-много до 1-03 л. на хляб, което значи, че разликата отъ 70-80 ст. на хляб при едно по-големо производство може да послужи за подобрене качеството на хляба, което пъкъ е от полза за народното здраве.

Желателно е, обаче, да бъде уясненъ единъ въпросъ, а именно: дали минималниятъ производствен капацитетъ на фурните, който ще бъде определен от Главното

комисарство по продоволствието, ще бъде еднакъвъ за всички градове въ страната, или пъкъ ще бъде различенъ, съобразно съ населението, съобразно съ производството на хляб, съобразно съ производствените разноси въ даденъ градъ. Има градове въ страната, които имат по няколко малки фурни, които задоволяват нуждите на населението, но нито една от тях може да няма онзи минималенъ производствен капацитет, който ще определи Главното комисарство по продоволствието. И азъ бихъ молилъ г-на министъра на търговията да обясни, дали минималниятъ производствен капацитетъ на фурните, който ще бъде определен от Главното комисарство по продоволствието, ще бъде еднакъвъ за всички градове въ страната, или пъкъ ще бъде различенъ, съобразно съ населението, съ производствените разноси, въобще съ местните условия. Ясно е, че ако се определи единъ минималенъ производствен капацитетъ на фурните общъ за всички градове, ще трябва въ някои градове да бъдатъ затворени всички хлябонакарници.

Министъръ д-ръ Славчо Загоровъ: Различенъ ще бъде.

Дочо Христовъ: Значи, ще бъде различенъ.

Би трябвало да се уреди и начинътъ, по който лишениетъ отъ право да произвеждат хляб майстори-хлябари ще бъдатъ предпочитани и наложени като майстори и работници въ големите фурни, които ще взематъ техниятъ производство на хляб.

Въ връзка съ внесенния законопроектъ азъ искамъ да поставя на вниманието на г-на министъра на търговията и другъ единъ въпросъ, който също така е от големо значение за качеството на произведения хляб. Г-да народни представители! Съ чл. 7 отъ правилника за контрола върху производството и пласмента на тѣстениитъ произведения, който е още отъ 1911 г., когато модерното мелене у насъ не беше така широко разпространено както днесъ, когато меленето ставаше въ обикновените мелници и караджейки, забранено е да се произвежда хляб съ срѣдна влага между кората и срѣдната по-голяма отъ 35% и само за срѣдната — по-голяма отъ 42%. Въ следващия чл. 8 на този правилникъ изрично се забранява мѣсенето на хляб отъ влажно брашно. Правилникътъ отъ 1911 г. е ималъ предвид мѣсенето на хляб отъ брашно, което се произвежда въ обикновените мелници и което е сухо или, по-право, което съдържа само естествена влага, която се намира въ зърното. Днесъ, обаче, при модерното мелене на житото, при валцовото мелене на зърното, при което то се лющи въ концентрични кръгове и се валиятъ най-напредъ едри трици, следъ това дребни трици, следъ туй брашно петорка, четворка, тройка, двойка, нула, грисъ, зърното трябва да бъде овлажнено допълнително. Това допълнително овлажняване на зърното дава още влага на самото брашно.

Отъ друга страна, преди известно време, за да се получи цената на хляба, такава каквато е определена отъ Министерския съветъ или Главното комисарство, даде се единъ рандеманъ на производството на хляб до 135 хляба отъ 100 кгр. брашно, като се допуска влага въ брашното до 14%. Това значи, че отъ 100 кгр. брашно, въ което има рече 14% влага, за да бъдатъ произведени 135 хляба, ще трябва да се прибави вода 35%. Значи, въ 135 кгр. хлябъ има 49 литра вода, или 36-6% — повече, отколкото правилникътъ за контролата на производството и пласмента на тѣстениитъ произведения допуска. Санитарните власти намиратъ, че такъв хляб е вреденъ за здравето и затуй, прилагайки правилника, съставятъ масово актове на хлябонакарите.

Безъ да се впускамъ въ повече подробности, обръщамъ вниманието на уважаемия г-нъ министър на търговията върху обстоятелството, че трябва да бъде прегледанъ този правилникъ или ще трябва да се намали рандеманътъ на производството на хляб отъ брашно, за да се получи влага такава, каквато се иска споредъ този санитаренъ правилникъ, или ще трябва да се допусне — ако това не е вредно — по-голяма влага. Или трябва, най-сетне, да се ризирира цената на хляба съобразно съ производствените разноси и цената на брашното при по-малък рандеманъ на хляб отъ брашно, за да не се излага на рискъ цѣлото хлябонакарско съсловие, което при най-голяма добросъвестност не може да даде хлябъ съ по-малко отъ 36-6% влага, когато по правилника се полага да има най-много 35% влага. Това е единъ въпросъ, който има връзка съ този законопроектъ. Безъ да настоявамъ той да се разреши въ този законопроектъ, азъ се ползвамъ отъ случая да помоля г-на министъра на търговията

да се занимае съ този въпрос, защото изпадаме въ една конфузия: съ една заповѣдь искаме да се произведе такъв рацеманъ хлѣбъ, а санитарнитѣ власти държатъ на правилника и въ края на краищата се получава едно положение, че ония хлѣбари, на които искаме да регламентираме професията чрезъ създаване на масово производство на хлѣбъ, като се затворятъ малкиѣ фурни, пакъ ще продължатъ да произвеждатъ хлѣбъ съ 36-6% влага, което се забранява отъ санитарния правилникъ, ще понасятъ непрекъснато санкциитѣ на този правилникъ, и ще продължи смущението въ производството на хлѣбъ, което смущение, предполагамъ, е довело министерството до решението да внесе този законопроектъ за уреждане на хлѣбопекарството.

Азъ намирамъ, че този законопроектъ е много навремененъ, че той ще трѣбва да бѣде приетъ съ нѣкои поправки, които се намѣрятъ за необходими, но ще трѣбва, когато организираме масово едно по-добро, по-лесно контролируемо производство на хлѣбъ, същевременно да създадемъ обективнитѣ условия за такова производство, което ще бѣде отъ интересъ както за хлѣбаритѣ, така и за контролната власть и за консуматоритѣ, които ще иматъ по-доброкачественъ хлѣбъ. (Ржкоплѣскания)

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Разискванията сѫ приключили. Ще поставя на гласуване.

Който отъ г-да народнитѣ представители приематъ на първо четене законопроекта за ограничѣние производството на хлѣбъ отъ фурни съ малкъ капацитетъ, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ отива въ комисията.

Минаваме къмъ последната точка, пета, отъ дневния редъ:

**Първо четене на законопроекта за измѣнение и допълнение на членове 14, 61, 62, 65, 70, 75, 85, 117, 118, 119 и 120 отъ закона за минитѣ.**

Г-да народни представители! Предвидъ на това, че законопроектътъ е доста дълъгъ, моля да се съгласите да се прочетатъ само мотивитѣ. Който приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да ги прочете.

**Докладчикъ Светославъ Славовъ:** (Чете)

### „МОТИВИ

къмъ законопроекта за измѣнение и допълнение на членове 14, 61, 62, 65, 70, 75, 85, 117, 118, 119 и 120 отъ закона за минитѣ.

Г-да народни представители! Законътъ за минитѣ се жуеда отъ нѣкои измѣнения.

По чл. 14:

Сжщиятъ членъ се измѣня въ смисълъ, че се прави ново раздѣление на изкопаемитѣ вещества по категории. Въ стария текстъ на закона петролтътъ, озокеритътъ, асфалтътъ, битуминозитѣ вещества и каменнитѣ въглища сѫ поставени въ една и сжща категория.

Това обстоятелство затруднява разработването на обектитѣ, понеже въ единъ обектъ, въ който има каменни въглища и петролъ, концессионерътъ по свое усмотрение може да разработва само едното изкопаемо вещество, безъ другъ да може да иска право за дирене, респективно концесия, за друго изкопаемо.

По членове 61 и 62:

Ония отъ запазенитѣ отъ държавата периметри, които, следъ като бждатъ проучени въ геоложко и монтажистично отношение, се окаже, че не представляватъ интересъ за държавата, трѣбва да бждатъ освободени.

Въ стария текстъ на закона не се предвижда освобождаване на такива периметри, вследствие на което броятъ на запазенитѣ отъ държавата периметри, които не представляватъ интересъ, се увеличава ежегодно.

По членове 65 и 75:

За да се насърди добиването на руди и метали въ страната, необходимо е да се направятъ нѣкои облекчения на ония предприятия, които ще преработватъ добититѣ у насъ руди.

Съ даване права и задължения на такива предприятия, наравно съ тия на минитѣ концесии, създава се възможностъ, всички добивани у насъ руди да бждатъ преработвани въ страната, вмѣсто да се изнасятъ въ чужбина, което е отъ полза за стопанството.

Съ забележка II къмъ чл. 65 се цели да се премахнатъ сжществувашитѣ досега недоразумения относно причи- сляването на минитѣ предприятия подъ режима на закона

за индустрията или други фискални закони, съ което се прѣчеше на тѣхното развитие.

По членъ 70:

Предвижда се, щото прехвърлянето не само на минитѣ концесии, но и на периметритѣ да става подъ контрола на министра на търговията, промишлеността и труда.

По членове 117-120:

Предвижда се увеличение на налаганитѣ глоби къмъ ония собственици на периметри и концесии, които не изпълняватъ нарежданията и предписанията на администрацията по минитѣ.

Въ досегашния законъ предвиденитѣ досега глоби сѫ низки, и глобяването на неизправнитѣ концессионери бѣ безрезультатно.

Като ви излагамъ горното, г-да народни представители, моля да разгледате и гласувате тукъ приложения законопроектъ за измѣнение и допълнение на членове 14, 61, 62, 65, 70, 75, 85, 117, 118, 119 и 120 отъ закона за минитѣ.

Гр. София, януарий 1942 г.

Министъръ на търговията, промишлеността и труда:

**Д-ръ Славчо Загоровъ**

(Ето тектътъ на законопроекта:

### ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за измѣнение и допълнение на членове 14, 61, 62, 65, 70, 75, 85, 117, 118, 119 и 120 отъ закона за минитѣ.

§ 1. Чл. 14 се измѣня, както следва:

Изкопаемитѣ вещества отъ категорията на минитѣ по отношение добиване изключителното право за тѣхното дирене, се раздѣлятъ на следващитѣ четири групи:

1. Торфъ и всѣкаквъ видъ каменни въглища.

2. Петролъ, озокеритъ, асфалтъ и други битуминозни вещества.

3. Каменна соль, солитѣ, които я съпровождатъ, и солени извори.

4. Всички останали изкопаеми вещества, които не спадатъ въ първитѣ три групи

За бележка I. Лицата, които сѫ запазили периметри за дирене на изкопаеми вещества отъ първа група до влизане на настоящия законъ въ сила, сѫ длъжни, въ срокъ отъ 6 месеца отъ влизането на закона въ сила, да заявятъ на министра на търговията, промишлеността и труда, съ нотариално заверено заявление, какво ще дирятъ въ запазенитѣ отъ тѣхъ периметри — вещества отъ първа група или отъ втора група.

За бележка II. Възлага се на министра на търговията, промишлеността и труда, следъ като вземе мнението на Съвета по минитѣ, да обяви въ кои отъ запазенитѣ отъ държавата периметри, до влизането на настоящия законъ въ сила, тя ще дири изкопаеми вещества отъ първа група и въ кои — изкопаеми вещества отъ втора група.

Запазенитѣ периметри, въ които държавата и частнитѣ физически и юридически лица ще се откажатъ да дирятъ изкопаеми вещества по една отъ първитѣ две групи на настоящия членъ, се обявяватъ за свободни по реда, опредѣленъ въ чл. 45 отъ закона за минитѣ.

§ 2. Къмъ чл. 61 се прибавятъ следнитѣ две нови алинеи:

„Държавнитѣ периметри, за които отъ проучванията на Дирекцията за природни богатства е установено, че не представляватъ интересъ за държавата, се продаватъ на тръгъ.

Докладътъ по тия проучвания се одобрява отъ Минния съветъ, чието решение подлежи на одобрието на министра на търговията, промишлеността и труда.

Търговетъ се утвърждаватъ отъ Министерския съветъ.

§ 3. Къмъ чл. 62 се прибавя алинея втора:

„Всички държавни периметри, които не сѫ продадени следъ трикратно обявяване на тръга, се обявяватъ свободни по реда, предвиденъ въ чл. 45 отъ закона за минитѣ.“

§ 4. Къмъ чл. 65 се прибавятъ следнитѣ две забележки:

За бележка I. Подъ преработване по смисъла на настоящия членъ се разбира преработването на изкопаемитѣ вещества до положението да бждатъ годни за пренасяне и продаване на пазара. По отношение на рудитѣ това преработване се простира включително до получаване на металъ на кюлче, по отношение на каменнитѣ въглища — включително до сухото и водно сепариране, промиване, брикетирание и дестилиране, а за останалитѣ изкопаеми — съобразно естеството имъ.

Считатъ се за мини, въ смисъла на настоящия законъ, и предприятията, които се занимаватъ съ преработката на изкопаеми вещества отъ категорията на минитѣ, до озна-

чения въ забележка I размеръ, макаръ и тѣзи предприятия да преработватъ, освенъ своитѣ, и други изкопаеми вещества, закупени отъ чужди минни концесии или запазени периметри.

Съмнението, което би се явило, дали дадена преработка се включва въ минната дейностъ, или е чисто индустриална дейностъ, се разрешава отъ министъра на търговията, промишлеността и труда, следъ като вземе мнението на Минния и Индустриалния съвети.

Такива предприятия се ползватъ съ всички предвидени въ настоящия законъ права и задължения, включително тѣзи, предвидени за концесионеритѣ.

**Забележка II.** Настоящиятъ законъ представлява нераздѣлна частъ отъ закона за минитѣ и отмиъна законитѣ, които му противоречатъ.

§ 5. Чл. 70, алинея трета, вмѣсто: „Прехвърлянето на концесии става . . .“, се измѣня така: „Прехвърлянето на концесии и периметри става . . .“.

§ 6. Къмъ алинея втора на чл. 75 се прибавятъ думитѣ: „а за предприятията, предвидени въ чл. 56, забележка I, да ги лиши отъ право да се считатъ за мини.“

§ 7. Чл. 85, алинея втора, се измѣня, както следва: Вмѣсто думитѣ: „другитѣ две групи (чл. 14)“, става: „другитѣ три групи (чл. 14)“.

§ 8. Чл. 117 се измѣня, както следва: „Наказва се съ глоба отъ 500-50.000 л.: а) всѣки, който дири мини безъ позволение за дирене на мини (чл. 11); б) всѣки, който дири мини въ мѣста, забранени по чл. 40; в) за неизпълнение на всички членове, за които не се предвиждатъ специални наказания.“

§ 9. Чл. 118 се измѣня, както следва: „Наказва се съ глоба отъ 1.000-50.000 л.: а) който съ разрешение за дирене върши експлоатация на мини; б) за неизпълнение на чл. 73; въ този случай, освенъ глобата, се спиратъ и работитѣ по административенъ редъ; в) който наруши предписанията на чл. 8 отъ закона за минитѣ и г) който наруши правилника за полицията по минитѣ и полицейскитѣ правила, издавани на основание чл. 116; въ този случай, когато, по причина на нарушенията, има опасностъ за работитѣ и хората, освенъ глобата, се спиратъ и работитѣ по административенъ редъ.“

§ 10. Чл. 119 се измѣня, както следва: „Наказва се съ глоба отъ 2.000-50.000 л.: а) всѣки, който умишлено е преправилъ или премѣстилъ знацитѣ, поставени за означение границитѣ на една концесия; б) за неизпълнение на чл. 74; въ този случай, освенъ глобата, се спиратъ и работитѣ по административенъ редъ; в) всѣки,

който не укаже цѣлото количество продадени и изкопаеми вещества, съ цель да заплати по малко съразмѣрна берия; въ този случай, освенъ глобата, събира се и припадащата се съразмѣрна берия.

§ 11. Чл. 120 се измѣня, както следва:

„Нарушенията на настоящия законъ се констатираатъ съ актове, съставени отъ надлежнитѣ власти.

Министърътъ на търговията, промишлеността и труда, или натовареното отъ него длъжностно лице, възъ основа на съставенитѣ актове, издава наказателни постановления за налагане глоба на виновнитѣ лица.

Постановленията, съ които се налага глоба до 5.000 л., и разпорежданията за спиране на работитѣ по административенъ редъ сѣ окончателни и не подлежатъ на никакво обжалване, а останалитѣ се обжалватъ по реда, предвиденъ въ кн. VI, глава 5, отъ закона за наказателното сѣдопроизводство.)

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Ще поставя на гласуване. Които приематъ на първо четене законопроекта за измѣнение и допълнение на членове 14, 61, 62, 65, 70, 75, 85, 117, 118, 119 и 120 отъ закона за минитѣ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ отива въ комисията.

Дневниятъ редъ е изчерпанъ.

Г-да народни представители! Моля да се съгласите, следното заседание да се състои, вмѣсто утре, вдругиденъ — срѣда, 4 февруарий. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

За заседанието въ срѣда, въ съгласие съ правителството, предлагамъ следния дневенъ редъ:

1. Одобрение на предложението за одобрение подписания въ София на 16 декемврий 1941 г. договоръ между България и Германия за избѣгване на двойното облагане въ областта на данѣцитѣ върху наследствата.

2. Второ четене на законопроекта за уреждане покушкото-продажитѣ на недвижими имоти въ царството.

Първо четене на законопроектитѣ:

3. За уреждане пашата на козитѣ въ отреденитѣ за предметъ на горското стопанство земи.

4. За измѣнение и допълнение на закона за учредяване на Дирекция за електрификацията на Северна България („Държавенъ вестникъ“, брой 130, отъ 12 юний 1940 г.).

5. За язовира „Росица“.

Които приематъ този дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Закривамъ заседанието.

(Закрито въ 18 ч. 20 м.)

Подпредседателъ: **ДИМИТЪРЪ ПЕШЕВЪ**

Секретари: **АТАНАСЪ ЦВѢТКОВЪ**  
**ГЕОРГИ МИХАЙЛОВЪ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **ДОНЧО ДУКОВЪ**